

محاكمه نهضت آزادی ایران

گزارش به ملت

اعْدِلُوا هُوَ اقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (مائده - ۸)

هموطنان عزیز،

بی‌شک بسیاری از شما در جریان ابلاغ احکام غیرمنتظره و شگفتی‌انگیزی که پس از مدتها بلا تکلیفی، تأخیر و تردید و سبک - سنگین کردن آنها، توسط دادگاه انقلاب اعلام شده است، قرار گرفته‌اید. برپایه یک دادنامه بی‌سابقه، نه تنها اعضای نهضت آزادی ایران و جمعی از شخصیت‌های فرهنگی - سیاسی، که عضو نهضت آزادی هم نبوده و بعضاً حتی فعالیت‌های سیاسی نداشته‌اند، به زندان‌های طولانی و جریمه‌های نقدی سنگین و غیرقابل توجیه محکوم شده‌اند، بلکه نهضت آزادی ایران، حزبی با بیش از چهل سال سابقه پرافتخار و خدمت به ایران و اسلام، نیز به انحلال و مصادره اموال محکوم گردیده است. از همه حیرت‌آورتر، صدور حکم غیابی انحلال و بعضاً مصادره اموال انجمن‌های فرهنگی (غیرسیاسی)، برخی با حدود نیم قرن سابقه خدمات درخشان، شامل انجمن اسلامی مهندسين (تهران)، بنیاد فرهنگی مهندس مهدی بازرگان (تهران)، جمعیت توسعه فرهنگی (تبریز)، جمعیت تلاشگران روشنفکر و دفتر پژوهش‌های محک (زنجان) و کانون نشر حقایق اسلامی (مشهد) می‌باشد.

نهضت آزادی ایران، در سال ۱۳۴۰ توسط بزرگوارانی همچون مهندس مهدی بازرگان، آیت‌الله طالقانی، دکتر یدالله سبحانی و سیداحمد صدرحاج‌سیدجوادی پایه‌گذاری شد. در طول چهل سال مبارزات نهضت آزادی علیه استبداد داخلی و استیلا خارجی، چه قبل از انقلاب در دوران استبداد سلطنتی و چه بعد از انقلاب در جمهوری اسلامی، فشارهای متعدد بر نهضت آزادی وارد شده است. در سالهای قبل از انقلاب، سران و فعالان نهضت آزادی در چندین گروه و به دفعات بازداشت، محاکمه و محکوم شدند. بعد از انقلاب از سال ۱۳۶۰ به بعد، نهضت آزادی از حملات فیزیکی و تبلیغات ناجوانمردانه یک طرفه بی‌نصیب نبوده است. برخی از رهبران و فعالان نهضت آزادی در سالهای ۱۳۶۷ و ۱۳۶۹ بازداشت و زندانی شدند و تحت شکنجه‌های جسمی و روحی شدید و اتهامات بی‌اساس قرار گرفتند.

در طول مدت چهل سال که از تأسیس نهضت آزادی ایران می‌گذرد، این دومین بار است که رهبران و فعالان آن بصورت جمعی محاکمه و محکوم می‌شوند. در دوران استبداد سلطنتی در سال ۱۳۴۱، نزدیک دو سال پس از تأسیس نهضت آزادی ایران، جمعی از رهبران و فعالان آن بازداشت و در دادگاه‌های نظامی محاکمه و به حبس محکوم شدند و اینک بار دیگر، بعد از چهار دهه، در جمهوری اسلامی و در سال

---

۱ - عدالت پیشه کنید که به تقوا نزدیک‌تر است و از خدا پروا کنید که او به آنچه می‌کنید آگاه است.

موسوم به رفتار عدل علی(ع)، دهها نفر از رهبران و فعالان نهضت آزادی ایران در دادگاه انقلاب محاکمه و محکوم شده‌اند. چه مسئولان بخواهند یا نخواهند، وجدان بیدار جامعه و تاریخ، عملکرد این دو دادگاه را مقایسه می‌کند. در رژیم استبداد سلطنتی، رهبران و فعالان نهضت آزادی در زندان نظامی و سلول‌های انفرادی بازداشت و زندانی نشدند، بلکه همه در کنار یکدیگر، در شرایط عادی ویژه زندانیان سیاسی به سر می‌بردند و از انواع تسهیلات معمول برخوردار بودند. محاکمه در دادگاه نظامی علنی بود و خانواده‌ها و دوستان متهمان، اگرچه به تعداد محدود، در جلسات محاکمه حضور می‌یافتند. همچنین، کیفرخواست‌های صادره توسط دادستان نظامی به متهمان تسلیم شد. اما در بازداشتها و محاکمات اخیر، متهمان در بازداشتگاه نظامی موسوم به بند ۵۹، در سلول‌های انفرادی و محروم از ابتدایی‌ترین امکانات نگهداری شدند. کیفرخواست بسیار مفصل حدود ۳۰۰ صفحه‌ای، در طی سه جلسه طولانی برای کلیه متهمان خوانده شد، اما رونوشت کیفرخواست به آنان یا وکلایشان داده نشد. هر یک از متهمان جداگانه در پشت درهای بسته در زمانی بسیار کوتاه محاکمه شدند. قاضی دادگاه در برخی از جلسات محاکمه، به متهمان اجازه دفاع کامل را نداد و در مواردی، از حضور وکیل متهم در جلسه، یا دفاع او از موکلش جلوگیری کرد. یک وجه از شباهت آشکار و جالب میان این دو محاکمه تاریخی، رفتار دادگاه با وکلای مدافع بوده است. در هر دو محاکمه، وکلای مدافع با صراحت، شجاعت و صداقت وظیفه حقوقی خود را انجام دادند. ولی مقامات مسئول هر دو دادگاه، رفتار برخی از وکلای مدافع را تحمل نکرده، آنان را محاکمه و محکوم نموده‌اند.

از مجموع بیش از ۵۰ نفر که در اوایل سال ۱۳۸۰ توسط دادگاه انقلاب اسلامی تهران، از شهرستانهای تهران، تبریز، مشهد، زنجان، اصفهان و شیراز، از میان رهبران یا فعالان نهضت آزادی ایران و شخصیت‌های مستقل سیاسی- فرهنگی بازداشت شدند، تعدادی پس از چند روز و بقیه به تدریج بعد از حدود ۵ تا ۱۱ ماه (در ۸۰/۱۲/۱۶) با سپردن وثیقه‌های بسیار سنگین تا ۲ میلیارد ریال آزاد شدند. پس از اتمام محاکمه، درحالی که قانون با صراحت دادگاه را موظف کرده است که در ظرف حداکثر یک هفته پس از ختم دادرسی، حکم را صادر و در مدت سه روز به متهم یا وکیل او ابلاغ کند، دادگاه انقلاب احکام متهمان را ماهها بعد از آن در تاریخ ۸۱/۲/۲۶ صادر و ۷۵ روز پس از صدور یعنی در تاریخ ۸۱/۵/۵ به متهمان یا وکلای آنان اعلام نموده است. اسامی، مشخصات و احکام ۴۵ نفر از متهمان به شرح جدول پیوست است.

در دادنامه چهل و چند صفحه‌ای صادره، مطالبی علیه نهضت آزادی ایران و متهمان آمده که نادرست، تحریف تاریخی و بعضاً کذب محض و به لحاظ شرعی و قانونی فاقد مستندات قابل قبول می‌باشد. دادگاه، جمعی از مدیران انقلاب، اعضای شورای انقلاب و مسئولان نظام بعد از انقلاب، استادان دانشگاه و متخصصان و کارشناسان جامعه را که سابقه خدمات ملی و اسلامی و صداقت و امانت آنان در چند دهه گذشته بر آگاهان جامعه پوشیده نیست، بدون ارائه مدارک و مستندات معتبر، متهم به براندازی، مشارکت در اقدام علیه امنیت کشور، ارتباط و تبانی با گروههای ضد انقلاب، ارتباط با احزاب، سفرا و کارداران کشورهای خارجی، تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی و ائتلاف و همکاری با سایر نیروهای ملی- مذهبی و شخصیت‌های فرهنگی- سیاسی، نشر اکاذیب، تشویش اذهان عمومی و بعضاً نگهداری اسلحه و مهمات جنگی و اعتیاد به مواد مخدر و ..... نموده است، در حالی که نهضت آزادی ایران، در راستای فریضه

اجتماعی امر به معروف و نهی از منکر، برای پاسداری از اصول اولیه انقلاب و حقوق اساسی ملت، عملکرد حاکمان را مشفقانه نقد و در چهارچوب قانون احزاب به وظایف انسانی، ملی و دینی خود عمل کرده و هیچ عملی برخلاف قانون و مصالح نظام و منافع و امنیت ملی انجام نداده است. در این راستا نیز وزارت اطلاعات اتهام براندازی را تکذیب و وزارت کشور غیر قانونی بودن نهضت را رد نموده‌اند.

احکام صادره علیه متهمان فاقد انسجام حقوقی است. بدین معنا که با وجود یکسان بودن اتهامات برخی از متهمان نوع و میزان کیفرهای آنان به شدت متفاوت است.

در دادنامه برای اثبات ادعاهای بی‌اساس، فرازهایی از بیانیه‌های نهضت آزادی ایران و ائتلاف نیروهای ملی- مذهبی و سخنان افراد آمده است که عموماً ناقص و مخدوش است و در مواردی نیز آنچه نقل شده است در اعلامیه مورد استناد وجود ندارد.

محاكمه نهضت آزادی ایران هنگامی عادلانه خواهد بود که رسیدگی به اتهامات برطبق اصل ۱۶۸ قانون اساسی و قانون احزاب، در یک دادگاه عمومی به صورت علنی و با حضور هیأت منصفه صورت پذیرد. با این وجود، متهمان به احکام صادره اعتراض و در مهلت قانونی لایحه اعتراضی خود را تسلیم خواهند کرد. نهضت آزادی ایران، به خواست خداوند، در زمان مقتضی به تمام اتهامات بی‌اساس وارده در ابعاد سیاسی و حقوقی پاسخ خواهد داد و برای قضاوت افکار عمومی منتشر خواهد ساخت.

هموطنان عزیز

محکومیت سنگین رهبران و فعالان نهضت آزادی ایران و شخصیت‌های سیاسی یا فرهنگی منفرد، اعلام انحلال نهضت و انجمن‌های فرهنگی- دینی در شرایطی صورت گرفته که امواج بحران‌ها و انسدادهای داخلی و تهدیدهای جدی خارجی از شمال و جنوب و شرق و غرب ابعاد گسترده و تازه‌ای پیدا کرده است. در چنین شرایطی که انتظار می‌رود هر عقل سلیم از هر گونه حرکت و دعوت به آرامش و کاهش تشنجات در جهت وفاق ملی استقبال کند و ابتدایی‌ترین و منطقی‌ترین اقدام مورد توقع از مسئولان کشور فراهم ساختن شرایط لازم برای تحقق وفاق ملی است، صدور چنین احکامی ناقض مصالح و منافع ملی بوده و پیامد آن ریختن آب به آسیاب دشمنان این مرز و بوم می‌باشد.

در شرایطی که دیپلماسی کلان کشور، در راستای پیشگیری خطرات جدی تهدیدکننده خارجی، برای بهبود و گسترش روابط ایران با اتحادیه اروپا کوشش می‌کند و هیأت پارلمانی و وزیر امور خارجه اتحادیه اروپا به ایران آمده است و نیز به دنبال عدم تصویب قطعنامه علیه ایران، قرار است که رئیس کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد به ایران بیاید، صدور این احکام، همزمان با توقیف روزنامه‌ها و محکوم شدن روزنامه‌نگاران، بی‌تردید پیامدهای منفی و مخرب بر این تلاش‌ها دارد و به نوعی کارشکنی در اقدامات اصلاحی دولت برای جلب حمایت بین‌المللی در راستای پیشگیری از خطرات خارجی و رفع مشکلات داخلی محسوب می‌گردد.

یکی از اتهامات بی‌اساس نهضت آزادی ایران تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی است، در حالی که دادنامه دادگاه انقلاب و صدور این احکام، سنگین‌ترین ضربه را بر اعتبار نظام جمهوری اسلامی و حتی مسئولان کشور وارد کرده است.

در جمهوری اسلامی ایران، بر طبق اصل ۱۶۸ قانون اساسی، قانون احزاب مصوب ۱۳۶۰ و قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳، دادگاه انقلاب نه شأن ورود برای بررسی جرایم سیاسی و نه صلاحیت صدور حکم انحلال احزاب سیاسی را دارد. بنابراین صدور هر گونه حکمی در رابطه با اتهامات سیاسی مذکور در ادعانامه فاقد وجاهت و اعتبار قانونی است.

شایان ذکر است که دادگاه انقلاب از تاریخ ۷۹/۱۲/۲۸ به دفعات با صدور بیانیه‌ها و مصاحبه‌ها اتهامات سنگینی را علیه نهضت آزادی ایران و اعضای آن وارد کرده است و صدا و سیما و روزنامه‌های وابسته به جناح راست، آنها را یکجانبه بطور گسترده انتشار داده‌اند در حالی که نهضت آزادی و بازداشت شدگان تا کنون از ابتدایی‌ترین حقوق قانونی و انسانی در پاسخگویی به این تبلیغات سوء محروم بوده‌اند.

آیا تبر نهادن بر قامت درختی که ریشه در تاریخ چهل ساله اخیر ایران داشته و در ستیز برای تأمین آزادی، طوفانهای سهمگینی را پشت سر نهاده است افتخاری برای نظام جمهوری اسلامی و مسئولان آن محسوب می‌گردد؟ آیا با انحلال نهضت آزادی ایران و محکوم شدن رهبران و فعالان آن به زندان و جریمه نقدی مشکلات عدیده کشور حل خواهد شد و تهدیدهای خارجی از میان خواهد رفت؟

مخالفان و محکوم‌کنندگان نهضت آزادی حتی اگر بتوانند شاخه‌های این شجره طیبه را به خاک افکنند، با ریشه‌های آن که در طول این سالیان در ژرفای خاک این سرزمین گسترده است و با بذره‌های پراکنده‌ای که در فراز و نشیب خاک پهناور این مرز و بوم جوانه می‌زند چه می‌توانند بکنند؟

نهضت آزادی ایران خود را تنها به مثابه یک حزب نمی‌نگرد. نهضت اکنون یک اندیشه، یک منش و یک بینش است. اگر مکان محدود و کوچک حزبی را که در طول سال‌های گذشته بارها در هجوم گروه‌های فشار درهم شکسته و اسناد تاریخی و اموال آن به یغما رفته است مصادره کنند، با اندیشه آزادی که در بسیاری از خانه‌های این مرز و بوم زندگی می‌کند چه خواهند کرد؟ مادام که آزادگانی در این سرزمین زندگی می‌کنند، نهضتی برای آزادی برپا بوده و ادامه خواهد داشت. چرا از گذشته عبرت نمی‌گیرند؟ سراسر قرآن کریم دعوت به عبرت‌گیری از سرنوشت گذشتگانی است که اقتدار خویش را ابدی و قدرتشان را جاوید می‌پنداشتند و دست قدرت الهی در هنگامه‌های دردناکی سرمه بیداری در چشم‌های آنان کشیده است:

«وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ» (آل عمران ۱۴۰)^۱

نهضت آزادی ایران اینک به ابتلای جدیدی گرفتار شده است، همچنان که ملت ایران نیز با ابتلا و تنگناهای طاقت فرسایی از فشار سیاسی و سختی معیشت مواجه می‌باشد.

ما در این عرصه فتنه‌خیز، همچون گذشته، نه مرعوب می‌شویم و نه ساکت خواهیم نشست و با الهام از آموزه‌های قرآنی، هم دست دعا به پیشگاه کبریایی الهی بلند می‌کنیم و هم شکایت بر ساحت ملت می‌بریم و فریاد استعانت از نمایندگان آزاده مردم در مجلس شورا، رؤسای قوا، آزادگان، دینمداران و وطن‌دوستان سر می‌دهیم.

^۱ و این روزها (ی ناکامی) را میان مردم می‌گردانیم تا (درس بگیرند) خدا افراد با ایمان را (در مقام آزمایش) مشخص گرداند و افرادی از شما را شاهد و نمونه (برای مردم) قرار دهد و خدا ستمگران را دوست نمی‌دارد.

نهضت آزادی ایران ضمن تشکر مجدد از نمایندگان محترم مجلس، مسئولان محترم تراز نخست کشور و اساتید دانشگاهها، انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاهها، بسیاری از روشنفکران و اهل قلم و شخصیت‌های فرهنگی-سیاسی و همچنین از مراجع عظام و عالمان دینی بزرگوار که از زمان دستگیری متهمان تا کنون با پذیرش خطرات، هزینه‌ها و مشکلات ناشی از حمایت از نهضت آزادی ایران و سایر نیروها و شخصیت‌های ملی-مذهبی و اعتراض به دستگیریها، با صدور بیانیه‌ها و مصاحبه‌ها و همدردی با خانواده‌های سرافراز، به مسئولیت‌های انسانی، قانونی و دینی خود عمل نموده‌اند، انتظار دارد که آنان در این مرحله نیز مؤثرتر از گذشته از ابتدایی‌ترین حقوق قانونی نهضت آزادی ایران و اعضای آن، روشنفکران و سایر نیروها و شخصیت‌های ملی-مذهبی، دانشجویان زندانی و همه زندانیان سیاسی دفاع کرده و اجازه ندهند به آنها بی‌عدالتی روا گردد: «وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ» (شوری ۳۹)^۱

سزاوار است که رئیس محترم جمهوری، رئیس محترم مجلس، نمایندگان محترم مردم، ارباب رسانه‌های جمعی، احزاب و صاحبان قلم و قدم در این مظلوم تاریخ نیز موضع سکوت اختیار نکنند و بر قانون‌گریزی‌های روزافزون، از سر حق، اعتراض قانونی و مشروع نمایند.

چه کسی است که نداند چرخ بی‌قانونی و بی‌عدالتی که از بلندی درغلتیده است، همگان را یکایک و به نوبت درهم خواهد شکست؟ پس زنه‌ار: «وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبُنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ» (انفال-۲۵)^۲

نهضت آزادی ایران

---

^۱ و آنان که هرگاه مورد ستم قرار گیرند (تسلیم ظلم نمی‌شوند)، از دیگران یاری می‌طلبند.
^۲ بترسید از فتنه‌ای که تنها ستمکاران را در بر نخواهد گرفت و بدانید که خدا به سختی عقوبت می‌کند.

مشخصات و میزان محکومیت متهمین پرونده نهضت آزادی ایران در شعبه ۲۱ دادگاه انقلاب

ردیف	نام و نام خانوادگی	سن	میزان تحصیلات	مدت و مبلغ محکومیت		سوابق
				مواد ۴۹۹/۴۹۸	ماده ۵۰۰	
۱	مهندس محمد توسلی (حجتی)	۶۴	فوق لیسانس مهندسی راه و ترافیک	۸ سال	۱ سال	شهردار تهران در دو سال اول انقلاب - کارشناس ارشد مهندسی حمل و نقل و ترافیک
۲	مهندس هاشم صباغیان	۶۵	فوق لیسانس مهندسی راه و ساختمان	۶ سال	۱ سال + ۳ سال	معاون نخست وزیر و وزیر کشور در دولت موقت، نماینده مردم تهران در دوره اول مجلس
۳	خسرو منصوریان	۶۱	فوق لیسانس مهندسی راه و ساختمان	۷ سال	۱ سال	معاون شهردار تهران در دو سال اول انقلاب - بنیانگذار مؤسسات توان بخشی و مقابله با آسیب های اجتماعی
۴	مهندس ابوالفضل بازرگان	۶۲	فوق لیسانس مهندسی مکانیک	۶ سال	۱ سال	معاون نخست وزیر در دولت موقت - مدیر شرکت مهندسی مشاور صنایع و مدیریت
۵	مهندس محمود نعیم پور	۴۴	فوق لیسانس مهندسی عمران	۵ سال	۸ ماه	کارشناس امور ساختمانی
۶	دکتر غفار فرزندی	۵۷	دکترای علوم ریاضی	۵ سال	۱ سال	فرماندار اسبق شهرهای اردبیل و تبریز - مشاور سیاسی اسبق استانداری آذربایجان شرقی - استاد دانشگاه تبریز
۷	احمد میرمحمدرضایی	۴۵	دانشجوی علوم سیاسی	۱ سال	۱۰ میلیون ریال	مدیر انتشارات چمران (زنجان)
۸	مهندس سیدامیر خرم	۴۲	لیسانس مهندسی ماشین آلات کشاورزی	۴ سال	۸ ماه	کارشناس ماشین آلات کشاورزی
۹	دکتر علی اصغر غروی	۵۶	دکترای فلسفه	۵ سال	۱ سال	استاد سابق دانشگاه اصفهان - هم‌رزم شهید دکتر چمران در لبنان
۱۰	دکتر محمدهادی هادیزاده یزدی	۵۵	دکترای فیزیک	۸ سال	۱ سال	استاد فیزیک هسته‌ای دانشگاه فردوسی مشهد - نماینده ایران در کمیته فنی آزمایشگاه بین‌المللی (Sesame) - مدیر انتشارات انجمن فیزیک ایران
۱۱	دکتر محمدحسین بنی‌اسدی	۶۰	دکترای مدیریت - کارشناس ارشد مهندسی صنایع	۵ سال	۸ ماه	معاون نخست وزیر و وزیر مشاور در دولت موقت - پیشنهاد دهنده و مسئول جهاد سازندگی در دولت موقت - کارشناس ارشد مدیریت
۱۲	مهندس محسن محقی	۵۹	فوق لیسانس مهندسی برق	۲ سال	۶ ماه	کارشناس انرژی اتمی و رئیس مرکز تکنولوژی هسته‌ای اصفهان در دولت موقت - کارشناس اسبق سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و مدیر عامل یکی از شرکت های وابسته
۱۳	مهندس غلامرضا مسموعی	۵۲	لیسانس مهندسی عمران	۳ سال	۶ ماه	از مسئولان اجرائی در دولت موقت - کارشناس امور ساختمانی
۱۴	مصطفی مسکین	۵۳	دانشجوی معارف اسلامی	۳ سال	۶ ماه + ۱ سال	کارمند بازنشسته اداره بهداشت و آموزش پزشکی - از مبارزان با سابقه سیاسی در اصفهان
۱۵	مجید حکیمی	۴۶	لیسانس زبان عربی	۲ سال	۶ ماه	دبیر دبیرستانهای استان تهران
۱۶	مهندس سیدعلیرضا هندی	۵۳	فوق لیسانس مهندسی مکانیک	۷ سال	۱ سال	مدیر عامل شرکت واحد اتوبوسرانی تهران در دولت موقت - مشاور فنی سازمان گسترش و نوسازی صنایع - مدرس دانشگاه - کارشناس ارشد خدمات مهندسی مشاور در صنعت
۱۷	دکتر محمدنوید بازرگان	۳۹	دکترای ادبیات فارسی	۲۵ میلیون ریال	۱۵ میلیون ریال	مدیر عامل سابق و عضو هیئت مدیره شرکت صنعتی صافیاد
۱۸	سیداحمد صدراحاج سیدجوادی	۸۵	فوق لیسانس حقوق	۴۰ میلیون ریال	۱۰ میلیون ریال	عضو شورای انقلاب اسلامی - وزیر کشور و وزیر دادگستری در دولت موقت - نماینده دوره اول مجلس
۱۹	ربابه (صفا) بیطرف	۴۶	لیسانس علوم انسانی	۳۰ میلیون ریال	۱۰ میلیون ریال	
۲۰	فرشته بازرگان	۵۶	لیسانس تعلیم و تربیت	۲۰ میلیون ریال	۱۰ میلیون ریال	مدرس و مترجم زبان انگلیسی
۲۱	محمدحسین درویش‌ملا*	۳۸	لیسانس جامعه‌شناسی	۲ سال	۱۰ میلیون ریال	کارشناس تحقیقات در بخش خصوصی
۲۲	مصیب دوانی	۵۴	لیسانس حسابداری	۲ سال	۶ ماه	کارشناس امور مالی در بخش خصوصی
۲۳	مرتضی اشفاق	۶۱		۲ سال	۳۰ میلیون ریال	شغل آزاد

ردیف	نام و نام خانوادگی	سن	میزان تحصیلات	مدت و مبلغ محکومیت		سوابق
				مواد ۴۹۸/۴۹۹	ماده ۵۰۰	
۲۴	جمال زره‌ساز	۵۰	فارغ‌التحصیل دوره خلبانی	۲ سال	۶ ماه	شغل آزاد
۲۵	باقر فتحعلی بیگی	۳۲		۱ سال	۱۰ میلیون ریال	
۲۶	سیداکبر بدیع‌زادگان	۶۳	فوق لیسانس آمار، فوق لیسانس ریاضی	۱۰ میلیون ریال	۵۰۰ هزار ریال	کارشناس ارشد آمار
۲۷	حجت‌الله قیاسی	۴۵	فوق دیپلم فنی	۱ سال	۱۰ میلیون ریال	تکنیسین فنی
۲۸	مهندس سیدعلیرضا غروی	۴۱	لیسانس مهندسی نساجی	۶ ماه	۱۰ میلیون ریال	کارمند بخش خصوصی
۲۹	بیژن گل‌افرا	۴۹	فوق دیپلم فنی	۱ سال	۶ ماه	مدیر در بخش خصوصی
۳۰	محمد رضا حمسی	۵۳	دیپلم	۲ سال	۶ ماه	شغل آزاد
۳۱	سعید غفارزاده	۶۶	دیپلم	۶ ماه	۱۰ میلیون ریال	بازرگان، محقق و مؤلف آثار دینی و معلم قرآن
۳۲	طاهر احمدزاده‌هروی*	۸۱		۵ سال	۶ ماه	شغل آزاد - استاندار خراسان در دولت موقت - از پایه‌گذاران کانون نشر حقایق اسلامی (مشهد)
۳۳	دکتر علی اکبر سرجمعی*	۶۷	دکترای پزشکی	۶ ماه	۲۰ میلیون ریال	پزشک، متخصص کودکان - از اعضای مؤثر کانون نشر حقایق اسلامی مشهد
۳۴	سیدمحمد ارتضاء*	۶۷		۴ ماه	۱۵ میلیون ریال	بازرگان
۳۵	سیدحامد علوی ×	۵۲	فوق دیپلم ادبیات	۲ سال	۱۰ میلیون ریال	دبیر سابق آموزش و پرورش
۳۶	مهندس جمشید منصوریان*	۶۷	فوق لیسانس مهندسی ساختمان	۴ ماه و ۱ روز	۱۰ میلیون ریال	شهردار مشهد در دولت موقت - کارشناس ارشد مهندسی عمران
۳۷	سیدجعفر عباس‌زادگان*	۶۵	دیپلم علمی	—	۱۰ میلیون ریال	ناشر و کتابفروش (شیراز)
۳۸	محمدابراهیم زمانی*	۴۶	فوق لیسانس مدیریت آموزش	—	۹ ماه	مدرس دانشگاه آزاد شیراز
۳۹	علی فریدیحیایی*	۵۶	فوق لیسانس مدیریت	۶ ماه	۱۰ میلیون ریال	روزنامه‌نگار - مدرس مؤسسه مدیریت دولتی - مدیر کارخانه تولیدی
۴۰	جعفر کیوانچهر*	۴۶	فوق لیسانس مهندسی عمران		۱۰ میلیون ریال	سازمان نظام مهندسی آذربایجان شرقی - کارشناس ارشد مهندسی عمران
۴۱	دکتر فضل‌الله صلواتی*	۶۴	دکترای ادبیات عرب	۳۰ میلیون ریال	۱۰ میلیون ریال	استاد دانشگاه اصفهان - نماینده دوره اول مجلس از اصفهان - مدیر نشریه توقیف شده نوید اصفهان
۴۲	سیدصالح سیدگرگانی*	۵۵	فوق لیسانس حقوق	تبرئه		وکیل دادگستری
۴۳	محمد رضا باباصفری*	۵۴	لیسانس حقوق - فوق لیسانس ادبیات فارسی	تبرئه		وکیل دادگستری - نماینده دوره اول مجلس از اصفهان
۴۴	صمد فرارویی*	۷۴	لیسانس ادبیات فارسی	تبرئه		دبیر بازنشسته دبیرستانهای شیراز
۴۵	رئوف طاهری*	۳۱		تبرئه		

× شخصیت‌های مستقل فرهنگی - سیاسی که عضو نهضت آزادی ایران نیستند.

نامه به رئیس مجلس و درخواست تفسیر قانون احزاب

جناب آقای کروبی ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ایران

با سلام و با آرزوی توفیق جلب رضایت حق و خدمت به ایران و اسلام همان گونه که مطلعید در تاریخ ۸۱/۵/۵ دادگاه انقلاب برخلاف اصول ۲۶ و ۱۶۸ قانون اساسی و قانون احزاب (مصوب ۱۳۶۰) و قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب (مصوب ۱۳۷۳) حکم غیرمنتظره انحلال نهضت آزادی ایران را به همراه محکومیت‌های سنگین برای اعضا و همفکران اعلام داشت. علاوه بر این دادگاه انقلاب حکم انحلال و بعضاً مصادره برخی از انجمن‌های فرهنگی را در تهران و شهرستان‌ها نیز صادر کرده است.

جنابعالی و نمایندگان محترم به خوبی واقفید که نهضت آزادی ایران اولین بار نیست که به جرم دفاع از آزادی و ارزش‌های معنوی محاکمه می‌گردد و اعضا و وکلای مدافعش به زندان‌های طویل‌المدت محکوم می‌شوند. چنین ستمی در دوران استبداد سلطنتی، قابل فهم بود. اما در نظام جمهوری اسلامی چه توجیهی برای آن وجود دارد؟

جنابعالی و نمایندگان محترم بر طبق اصل ۶۷ قانون اساسی، در نخستین جلسه مجلس سوگند یاد کرده‌اید و متن قسم‌نامه را امضا نموده‌اید. به موجب این سند شرعی و حقوقی در برابر قرآن مجید به خدای قادر متعال سوگند خورده‌اید و شرف انسانی خویش را ودیعه گذاشته‌اید که: «همواره به استقلال و اعتدالی کشور و حفظ حقوق ملت و خدمت به مردم یابیند باشید، از قانون اساسی دفاع کنید، در گفته‌ها و نوشته‌ها و اظهارنظرها، استقلال کشور و آزادی مردم و تامین مصالح آنها را مدنظر داشته باشید.» آیا می‌توانید در برابر این ستم و ظلم بزرگ ساکت بنشینید و عهد و بیمان خود را فراموش نمایید؟ نمی‌توان و نباید شاهد ساکت بر این مظلمه بود و حرمت آزادی، قانون و سوگند به آن را یاس نداشت. ما، رؤسای قوای سه‌گانه و نمایندگان محترم مردم را در برابر این واقعه مسئول و این مسئله را شایسته عکس‌العمل و اقدام جدی می‌دانیم.

ضمن تشکر مجدد از جنابعالی و نمایندگان محترم مجلس، به خاطر موضع‌گیری‌های برحق که ابراز داشته‌اید، از مجلس محترم درخواست می‌کنیم که بر طبق اصل ۷۳ قانون اساسی با تفسیر قانون احزاب مصوب شهریور ۱۳۶۰ روشن نمائید که:

۱- احزاب سیاسی طبق اصل ۲۶ قانون اساسی علی‌الاصول آزاد می‌باشند و نیازی به اخذ پروانه ندارند. ثبت در وزارت کشور و صدور پروانه صرفاً برای رسمیت یافتن و پیدا کردن شخصیت حقوقی می‌باشد.

۲- کمیسیون ماده ۱۰ قانون احزاب بر کلیه احزاب، اعم از رسمی یا غیررسمی حق نظارت دارد و در

صورت مشاهده تخلف بر طبق ماده ۱۷ قانون احزاب عمل می‌نماید.

۳- رسیدگی به تخلفات احزاب سیاسی، موضوع ماده ۱۶ قانون احزاب اعم از رسمی یا غیررسمی، بر طبق اصل ۱۶۸ قانون اساسی صورت خواهد پذیرفت.

یکی از اتهامات بی‌اساس به نهضت آزادی ایران «تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی» است اما همگان می‌دانند که صدور چنین احکامی آن هم از جانب یک دادگاه فاقد صلاحیت قانونی، بزرگترین و موثرترین تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی ایران در افکار عمومی مردم ایران و جهان می‌باشد.

بر کسی پوشیده نیست که امروز در شرایط بحرانی کشور، منطقه و جهان، اقدامات وحدت سوز، قانون‌ستیز و وفاق‌شکن برخی عناصر تمامیت‌خواه، چگونه اساس امنیت و تمامیت کشور را نشانه می‌روند و وظیفه‌ای جدی برای همه وطن‌دوستان، مسئولین و نمایندگان مردم ایجاد می‌کنند.

نهضت آزادی ایران، به رغم این حوادث فتنه‌خیز با تکیه و توکل بر قادر متعال نه مرعوب است و نه متزلزل، بلکه محکم ایستاده است و همه نامالیقات را جهت رضای پروردگار و ادای دین به ملت و میهن به جان پذیرا است. لکن نمایندگان دلسوز مردم به خوبی واقفند که این روند قانون‌ستیز، کمر به اضمحلال یک یک تشکل‌ها، احزاب و نهادهای مدنی بسته است و چون سنگی رها در سرراشیب در پله اول متوقف نخواهد ماند.

با تشکر از اقدامات عاجلی که جنابعالی و نمایندگان محترم مجلس مبذول خواهند نمود.

نهضت آزادی ایران